

ผลการจัดอันดับขีดความสามารถในการแข่งขันด้านดิจิทัล ประจำปี 2566

โดย IMD World Competitiveness Center

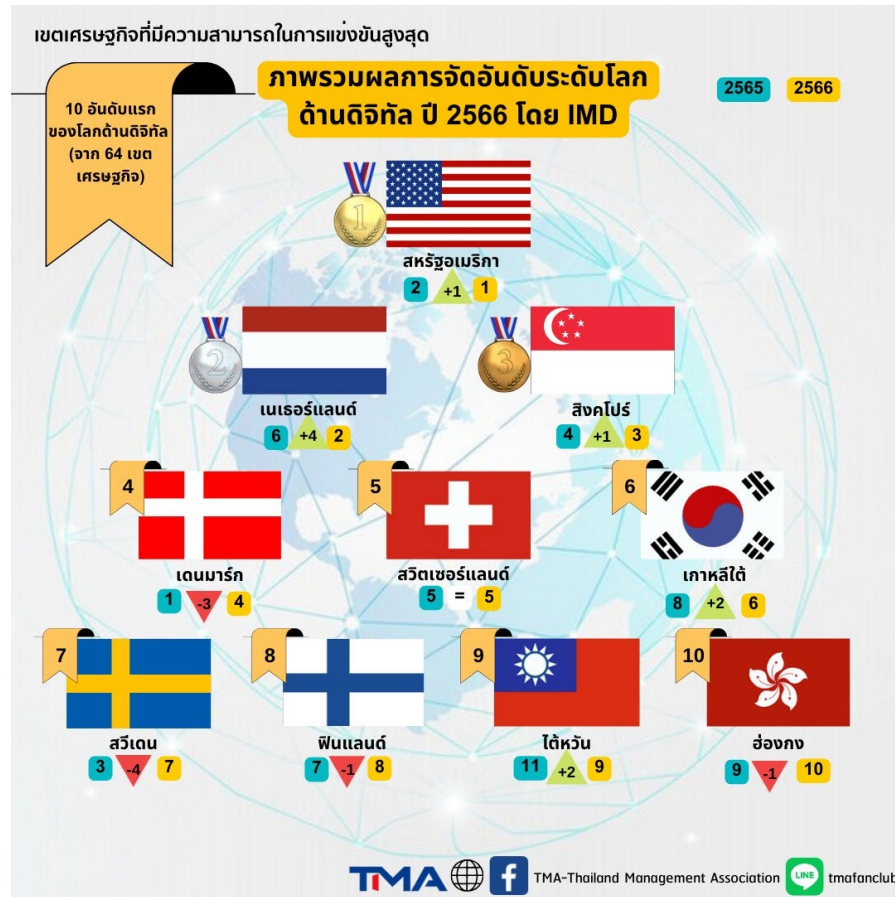
เมื่อวันที่ 30 พฤศจิกายน 2566 World Competitiveness Center แห่งสถาบัน IMD – International Institute for Management Development ประเทศสวิตเซอร์แลนด์ ได้เผยแพร่รายงานการจัดอันดับความสามารถในการแข่งขันด้านดิจิทัล ประจำปี 2566 ของ 64 ประเทศ/เขตเศรษฐกิจซึ่งนับเป็นครั้งแรกที่คูเวตได้เข้าร่วมการจัดอันดับนี้

การจัดอันดับนี้วัดถึงความสามารถของแต่ละประเทศในการปรับเปลี่ยนสู่เศรษฐกิจสังคมดิจิทัล (Digital Transformation) ที่สะท้อนผ่านความสามารถของประเทศใน 3 ด้านคือ ความรู้ เทคโนโลยี และความพร้อมสำหรับอนาคต และรายงานการจัดอันดับในปี 2566 ยังแสดงให้เห็นถึงความสำคัญของการเปลี่ยนแปลงสู่เศรษฐกิจสังคมดิจิทัลของประเทศ/เขตเศรษฐกิจต่างๆ ในยุคของปัญญาประดิษฐ์ (AI) ที่กำลังมีบทบาทเพิ่มมากขึ้น และยังสะท้อนไปถึงการให้ความสำคัญเพิ่มขึ้นเกี่ยวกับความปลอดภัยไซเบอร์ ด้วย

ประเทศ/เขตเศรษฐกิจที่มีขีดความสามารถในการแข่งขันด้านดิจิทัลสูงที่สุด 10 อันดับแรก

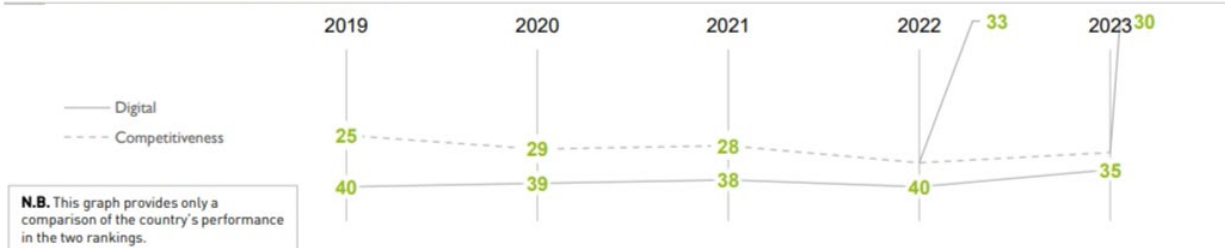
จากจำนวน 64 ประเทศ/เขตเศรษฐกิจทั่วโลก ซึ่งได้รับการจัดอันดับ พบว่า ประเทศ/เขตเศรษฐกิจที่มีอันดับความสามารถในการแข่งขันด้านดิจิทัลสูงที่สุด 10 อันดับแรกในปี 2566 มีประเทศในทวีปยุโรปถึง 5 ประเทศ อย่างไรก็ตาม สหรัฐอเมริกากลับขึ้นมาอยู่อันดับ 1 ในปีนี้ จากการพัฒนาอย่างต่อเนื่องทั้งในด้านความรู้ เทคโนโลยี และความพร้อมสำหรับอนาคต โดยปัจจัยด้านความรู้ สหรัฐอเมริกา อยู่ในอันดับ 2 ซึ่งมีความแข็งแกร่งอย่างมากในปัจจัยย่อยด้าน Scientific Concentration เช่นเดียวกับปัจจัยด้านความพร้อมสำหรับอนาคตที่อยู่อันดับ 2 เช่นเดียวกันโดยเฉพาะในปัจจัยย่อยด้าน Adaptive attitudes และ Business agility ตามมาด้วย เนเธอร์แลนด์ ที่อันดับ 2 ปรับตัวดีขึ้นถึง 4 อันดับจากปีที่ผ่านมา เนื่องจากความโดดเด่นในปัจจัยด้านความพร้อมสู่อนาคต (อันดับ 4) และ ด้านเทคโนโลยี (อันดับ 5)

สำหรับประเทศ/เขตเศรษฐกิจอื่นที่ได้รับการจัดอันดับใน 10 อันดับแรก ได้แก่ อันดับ 3 สิงคโปร์ อันดับ 4 เดนมาร์ก อันดับ 5 สวิตเซอร์แลนด์ อันดับ 6 เกาหลีใต้ อันดับ 7 สวีเดน อันดับ 8 ฟินแลนด์ อันดับ 9 ไต้หวัน ซึ่งเข้ามาอยู่ใน 10 อันดับเป็นครั้งแรก และอันดับ 10 ฮองกง ซึ่งจะเห็นได้ว่าในปีนี้มี 4 ประเทศในทวีปเอเชียที่มีขีดความสามารถสูงติดใน 10 อันดับแรกของการจัดอันดับในปี

ผลการจัดอันดับของไทย

COMPETITIVENESS & DIGITAL RANKINGS

ในปี 2566 ประเทศไทยมีอันดับดีขึ้นถึง 5 อันดับจากปี 2565 มาอยู่ในอันดับที่ 35 จาก 64 ประเทศ/เขตเศรษฐกิจในปีนี้ ซึ่งเป็นอันดับที่ดีที่สุดในช่วง 5 ปีที่ผ่านมา (ปี 2562-2566) เมื่อพิจารณาผลการจัดอันดับด้านดิจิทัลกับผลการจัดอันดับภาพรวม พบว่าอันดับด้านดิจิทัลอยู่ในระดับต่ำกว่ามาโดยตลอด แต่อย่างไรก็ตามช่องว่างระหว่างผลการจัดอันดับทั้ง 2 ตัวเริ่มลดลงเรื่อย ๆ แสดงให้เห็นถึงการพัฒนาความสามารถด้านดิจิทัลของประเทศอย่างต่อเนื่อง ซึ่งผลการพัฒนาดังกล่าวช่วยให้อันดับความสามารถภาพรวมของประเทศในปีนี้ดีขึ้นด้วย

OVERALL & FACTORS - 5 years	2019	2020	2021	2022	2023
OVERALL	40	39	38	40	35
Knowledge	43	43	42	45	41
Technology	27	22	22	20	15
Future readiness	50	45	44	49	42

ผลการจัดอันดับด้านดิจิทัลของไทยในปัจจุบันหลัก 3 ด้าน พบว่า ผลการจัดอันดับในปีนี้ ประเทศไทยมีผลการจัดอันดับดีขึ้นในทุกด้าน ได้แก่ ด้านเทคโนโลยี (Technology) ซึ่งดีขึ้น 5 อันดับ จากอันดับ 20 มาอยู่ในอันดับที่ 15 ในขณะที่ด้านความรู้ (Knowledge) ดีขึ้น 4 อันดับมาอยู่ที่อันดับ 41 และด้านความพร้อมสำหรับอนาคต (Future Readiness) ดีขึ้นถึง 7 อันดับ มาอยู่ที่อันดับ 42 โดยมีรายละเอียดของแต่ละปัจจัยหลัก ดังนี้

ความรู้ (Knowledge)

ด้านความรู้เป็นการวัดถึงศักยภาพของประเทศในการค้นคว้า ทำความเข้าใจ และเรียนรู้เทคโนโลยีใหม่ผ่านตัวชี้วัดที่เกี่ยวข้องกับศักยภาพของบุคลากร การลงทุนด้านการศึกษา และการวิจัยพัฒนา

KNOWLEDGE

Sub-Factors	2019	2020	2021	2022	2023
Talent	40	36	39	37	35
Training & education	50	55	56	57	52
Scientific concentration	35	37	36	36	38

Talent	Rank	Training & education	Rank	Scientific concentration	Rank
Educational assessment PISA - Math	46	Employee training	20	Total expenditure on R&D (%)	34
International experience	23	Total public expenditure on education	51	Total R&D personnel per capita	44
Foreign highly skilled personnel	19	Higher education achievement	46	Female researchers	14
Management of cities	19	Pupil-teacher ratio (tertiary education)	54	R&D productivity by publication	30
Digital/Technological skills	36	Graduates in Sciences	38	Scientific and technical employment	57
Net flow of international students	41	Women with degrees	48	High-tech patent grants	31
				Robots in Education and R&D	13

ปี 2566 ไทยมีผลการจัดอันดับด้านความรู้ (Knowledge) เพิ่มขึ้นจากปีก่อน 4 อันดับ อยู่ที่อันดับ 41 เป็นผลมาจากการปรับอันดับดีขึ้นของปัจจัยย่อยเรื่องศักยภาพบุคลากร (Talent) ปรับตัวดีขึ้น 2 อันดับ มีตัวชี้วัดที่อันดับดีขึ้น 3 ตัวได้แก่ 1) Foreign highly skilled personnel 2) Management of cities 3) Digital/Technological skills สำหรับตัวชี้วัด Foreign highly-skilled personnel, Management of cities

และ Digital/Technological skills นั้น เป็นการสำรวจความคิดเห็นของผู้บริหารภาคธุรกิจของไทย ซึ่งสะท้อนความเห็นในการพัฒนาศักยภาพบุคลากรและการบริหารจัดการในด้านบวกของไทยในช่วงปีที่ผ่านมา

ด้านการฝึกอบรมและการศึกษา (Training & education) ปรับตัวดีขึ้น 5 อันดับ มาอยู่ที่อันดับ 52 โดยตัวชี้วัดทั้ง 6 ตัวมีอันดับเปลี่ยนแปลงเล็กน้อยหรือคงที่ ถึงแม้ว่าอันดับในปีดีขึ้นแบบมีนัยสำคัญแต่ยังเป็นจุดอ่อนของไทยมาโดยตลอดเมื่อเทียบกับปัจจัยย่อยด้านอื่นๆในการจัดอันดับด้านดิจิทัล

ทั้งนี้ ตัวชี้วัดที่นับว่ายังคงเป็นจุดอ่อน (Weaknesses) อย่างต่อเนื่องของไทย ที่ต้องเร่งให้ความสำคัญในการพัฒนาคือ การจ้างงานบุคลากรด้านวิทยาศาสตร์และเทคนิค (Scientific and technical employment) รวมถึงตัวชี้วัดด้านการศึกษาที่ไทยมีอันดับค่อนข้างรั้งท้าย ได้แก่ ตัวชี้วัด Pupil-teacher ratio (tertiary education) และ Total public expenditure on education

เทคโนโลยี (Technology)

ด้านเทคโนโลยี เป็นการวัดถึงปัจจัยแวดล้อมต่าง ๆ ที่มีผลต่อการพัฒนาเทคโนโลยีดิจิทัล ได้แก่ กฎหมายและกฎระเบียบต่าง ๆ รวมถึงความพร้อมของเงินทุนที่ใช้ในการพัฒนาเทคโนโลยี

TECHNOLOGY

Sub-Factors	2019	2020	2021	2022	2023
Regulatory framework	33	31	29	34	31
Capital	21	17	19	20	12
Technological framework	29	25	22	18	15

Regulatory framework	Rank	Capital	Rank	Technological framework	Rank
Starting a business	26	IT & media stock market capitalization	12	Communications technology	15
Enforcing contracts	28	Funding for technological development	26	Mobile broadband subscribers	28
Immigration laws	18	Banking and financial services	19	Wireless broadband	30
Development & application of tech.	30	Country credit rating	41	Internet users	45
Scientific research legislation	34	Venture capital	23	Internet bandwidth speed	05
Intellectual property rights	35	Investment in Telecommunications	05	High-tech exports (%)	11

ด้านเทคโนโลยี นับเป็นปัจจัยหลักที่ไทยมีอันดับขีดความสามารถสูงกว่าโดยเปรียบเทียบกับอีก 2 ปัจจัยมาโดยตลอด ในปีที่ไทยยังสามารถเพิ่มอันดับความสามารถด้านเทคโนโลยีได้อีก 5 อันดับจากปี 2565 มาอยู่ในอันดับที่ 15 จากการปรับอันดับดีขึ้นของปัจจัยย่อยเรื่องตลาดทุน (Capital) ถึง 8 อันดับ จากตัวชี้วัดที่มีอันดับดีขึ้น ได้แก่ 1) IT & media stock market capitalization 2) Investment in Telecommunication โดยเฉพาะตัวชี้วัดนี้ที่ไทยอยู่ที่อันดับ 5 และกลุ่มตัวชี้วัดที่เป็นการสำรวจความคิดเห็นของผู้บริหารภาคธุรกิจของไทย ได้แก่ 3) Funding for technological development 4) Banking and financial services 5) Venture capital ที่มีอันดับดีขึ้นอย่างมากจากความก้าวหน้าด้านแหล่งทุนที่เป็นส่วนสนับสนุนการเติบโตด้านดิจิทัลของประเทศ

ด้านปัจจัยย่อยเรื่องกรอบกฎหมาย (Regulatory Framework) แสดงให้เห็นถึงกฎหมาย กฎระเบียบ ต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาของเศรษฐกิจและสังคมดิจิทัล โดยไทยอยู่ที่อันดับ 31 ปรับตัวดีขึ้น 3 อันดับ โดย ตัวชี้วัดที่มีความโดดเด่น ได้แก่ 1) Immigration laws 2) Development and app. of technology 3) Scientific research legislation 4) Intellectual property rights ซึ่งเป็นตัวชี้วัดที่มาจากการสำรวจความคิดเห็นของผู้บริหารภาคธุรกิจ สะท้อนให้เห็นว่าหน่วยงานภาครัฐต่างๆที่เกี่ยวข้องได้มีการลดอุปสรรคทางด้าน กฎหมาย กฎระเบียบต่างๆ ซึ่งส่งผลให้การดำเนินธุรกิจของภาคธุรกิจมีความคล่องตัวมากยิ่งขึ้น

ด้านปัจจัยย่อยเรื่องโครงสร้างด้านเทคโนโลยี (Technological Framework) ไทยมีอันดับดีขึ้น 3 อันดับ โดยตัวชี้วัดที่เป็นจุดแข็งของปัจจัยย่อยด้านนี้ ได้แก่ 1) Internet bandwidth speed ที่ไทยมีอันดับที่ 5 และ 2) High-tech export (%) ที่ไทยอยู่อันดับที่ 11

ความพร้อมสำหรับอนาคต (Future readiness)

ด้านความพร้อมสำหรับอนาคต เป็นการพิจารณาถึงความสามารถของทุกภาคส่วน ทั้งภาครัฐ เอกชน และ สังคม ในการนำเทคโนโลยีมาใช้ ซึ่งพิจารณาจากตัวชี้วัดด้านการใช้อินเทอร์เน็ตในกิจกรรมต่าง ๆ การใช้หุ่นยนต์ใน ภาคอุตสาหกรรม และการใช้เครื่องมือ data analytics ในภาคธุรกิจ และ e-Government ในภาครัฐ เป็นต้น

FUTURE READINESS

Sub-Factors	2019	2020	2021	2022	2023
Adaptive attitudes	58	53	53	52	42
Business agility	30	44	34	41	34
IT integration	51	43	43	50	49

Adaptive attitudes	Rank	Business agility	Rank	IT integration	Rank
E-Participation	17	Opportunities and threats	29	E-Government	48
Internet retailing	40	World robots distribution	11	Public-private partnerships	18
▶ Tablet possession	57	Agility of companies	30	Cyber security	38
Smartphone possession	30	Use of big data and analytics	25	▶ Software piracy	56
▶ Attitudes toward globalization	10	Knowledge transfer	24	▶ Government cyber security capacity	58
		Entrepreneurial fear of failure	51	Privacy protection by law content	43

ด้านความพร้อมสำหรับอนาคต ยังคงเป็นปัจจัยหลักที่ไทยมีอันดับขีดความสามารถไม่สูงนัก ในปี 2566 นี้ ไทยอยู่อันดับ 42 แม้ว่าจะปรับตัวดีขึ้นอย่างก้าวกระโดดถึง 7 อันดับจากปี 2565 ก็ตาม ปัจจัยย่อยที่มีการปรับตัว ดีขึ้น ได้แก่ ปัจจัยย่อยเรื่องทัศนคติที่ยืดหยุ่น (Adaptive Attitudes) ที่มีอันดับดีขึ้นถึง 10 อันดับ จากตัวชี้วัด 1) E-Participation (อันดับ 17) 2) Internet retailing (อันดับ 40) 3) Smartphone possession (อันดับ 30) และ 4) Attitudes toward globalization (อันดับ 10) สะท้อนให้เห็นถึงพัฒนาการของประเทศในการปรับตัวเข้าสู่ยุค ดิจิทัล และพัฒนาการของคนไทยที่เชื่อมโยงเข้าสู่ระบบดิจิทัลเพิ่มมากขึ้น

ด้านปัจจัยย่อยเรื่องความคล่องตัวของธุรกิจ (Business Agility) ไทยอยู่อันดับ 34 ปรับตัวดีขึ้น 7 อันดับ จากปี 2565 มีตัวชี้วัดที่ปรับตัวดีขึ้น ได้แก่ 1) Agility of companies ที่ดีขึ้น 7 อันดับ 2) Use of big data and

analytics ดีขึ้น 3 อันดับ และ 3) Knowledge transfer ดีขึ้นถึง 9 อันดับ แสดงให้เห็นถึงสัญญาณของภาคธุรกิจที่มีการปรับตัวเองให้พร้อมเข้าสู่การแข่งขันภายใต้โลกยุคดิจิทัลอย่างเข้มแข็ง

อย่างไรก็ตามปัจจัยย่อยเรื่องการบูรณาการการใช้งานเทคโนโลยีสารสนเทศ (IT Integration) ยังเป็นจุดอ่อนของไทยในปัจจุบันนี้ โดยเฉพาะ อันดับขีดความสามารถด้านดิจิทัลของ 2 ตัวชี้วัดที่เกี่ยวกับความปลอดภัยทางไซเบอร์และการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล ได้แก่ ตัวชี้วัด Government cybersecurity capacity อยู่ในอันดับ 58 และ Privacy protection by law ในอันดับ 43 จาก 64 ประเทศด้วย ซึ่งจำเป็นที่ไทยต้องให้ความสำคัญในการยกระดับพัฒนาศักยภาพในการแข่งขันด้านดิจิทัลใน 2 ตัวชี้วัดนี้ต่อไป ยิ่งในอนาคต AI และเทคโนโลยีอื่นๆ จะเข้ามามีบทบาทอย่างมากต่อทุกประเทศในการเป็นเครื่องมือเพื่อใช้พัฒนาเศรษฐกิจและสังคมดิจิทัล

ไทยกับเขตเศรษฐกิจในกลุ่มภูมิภาคอาเซียน (ASEAN)

ในระดับอาเซียนที่ IMD มีการจัดอันดับเขตเศรษฐกิจในภูมิภาคนี้รวม 5 เขตเศรษฐกิจ ไทยอยู่ในอันดับที่ 3 ของอาเซียนรองจากสิงคโปร์และมาเลเซีย โดยสิงคโปร์อยู่ในอันดับที่ 3 และมาเลเซียอยู่อันดับที่ 33 โดยมีปัจจัยที่เป็นจุดเด่นได้แก่ ความพร้อมด้านเทคโนโลยี นอกจากนี้ได้แก่ อินโดนีเซียที่มีอันดับดีขึ้นถึง 6 อันดับมาอยู่ที่ 45 และฟิลิปปินส์ที่มีอันดับลดลง 3 อันดับ มีอันดับที่ 59

บทสรุป

World Competitiveness Center แห่งสถาบัน IMD – International Institute for Management Development ประเทศสวิตเซอร์แลนด์ ได้ระบุไว้ชัดเจนว่า การเติบโตของปัญญาประดิษฐ์และความไม่มั่นคงทางการเมืองของโลกเป็นปัจจัยกระตุ้นให้ทุกชาติต้องพัฒนาตัวเองไปสู่การสร้างชาติดิจิทัล (Digital Nation) อย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ จะเห็นได้ว่าปัจจุบัน ประเทศ/เขตเศรษฐกิจ 10 อันดับแรกล้วนแล้วแต่วางรากฐานการพัฒนาในด้านการพัฒนาคน การพัฒนาสภาพแวดล้อมด้านเทคโนโลยี และการเตรียมความพร้อมสำหรับอนาคตของประชาชนและภาคธุรกิจมาอย่างต่อเนื่องจึงสามารถรักษาความสามารถในการแข่งขันได้ทั้งด้านดิจิทัลและภาพรวม

สำหรับไทยมีอันดับดีขึ้นถึง 5 อันดับในปีนี้ โดยดีขึ้นในทุกๆปัจจัย ถึงแม้ว่าใน 2 ปัจจัยที่มีความสำคัญต่อความสามารถในการแข่งขันในระยะยาวโดยเฉพาะในยุคที่ AI และเทคโนโลยีอื่นๆ กำลังพัฒนาไปอย่างรวดเร็ว คือ ด้านความรู้ (Knowledge) และด้านความพร้อมสำหรับอนาคต (Future Readiness) จะยังอยู่ในอันดับที่ไม่ดีนัก อย่างไรก็ตามก็นับว่ายังมีแนวโน้มในทางบวก เช่นในเรื่องของการสร้างกำลังคนที่มีศักยภาพ (Talent) ที่นอกเหนือจากความพยายามทั้งในภาครัฐและเอกชนในการพัฒนากำลังคนด้านดิจิทัล ยังมีการปรับปรุงกฎระเบียบที่ช่วยดึงดูด Talent จากภายนอกประเทศเข้ามาทำงานในประเทศไทยง่ายขึ้น รวมถึงบทบาทของหน่วยงานภาครัฐที่ส่งเสริมและอำนวยความสะดวกในการพัฒนาประเทศให้เป็นเศรษฐกิจฐานดิจิทัล (Digital Economy) ซึ่งภาคธุรกิจได้สะท้อนผ่านการสำรวจความคิดเห็นอีกด้วย ทั้งนี้ประเด็นสำคัญที่ประเทศไทยจะต้องให้ความสำคัญในขณะนี้ คือ การก้าวให้ทันเทคโนโลยีด้าน AI ในขณะเดียวกันก็ต้องยกระดับความสามารถในด้าน Cyber Security และ Privacy Protection เป็นอย่างมาก ซึ่งสะท้อนผ่านการจัดอันดับในด้าน Government cyber security capacity ที่อยู่ในอันดับที่ 58 และ Privacy protection by law content ที่อยู่ในอันดับที่ 43

*****

เกี่ยวกับสมาคมการจัดการธุรกิจแห่งประเทศไทย (TMA)

TMA เป็นองค์กรไม่แสวงหากำไร ที่ตั้งขึ้นเพื่อเป็นศูนย์กลางในการสร้างเสริมความเป็นเลิศของผู้บริหาร เพื่อมุ่งสู่การยกระดับขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศไทย โดยมีความร่วมมือกับพันธมิตรที่มีชื่อเสียงทั้งในระดับประเทศและในระดับโลก อาทิเช่น International Institute for Management Development-Switzerland (IMD) ในการทำการสำรวจขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศไทย หรือความร่วมมือกับมหาวิทยาลัยระดับ Ivy League ในอเมริกาและทีมผู้เชี่ยวชาญจากซิลิคอนวัลเลย์ในการฝึกอบรมพัฒนาผู้บริหาร รวมถึงความร่วมมือกับวิทยากรชั้นนำในประเทศไทยในการพัฒนาศักยภาพผู้บริหารในรูปแบบต่าง ๆ นอกจากนี้ TMA ยังให้บริการที่ปรึกษา บริการทำงานวิจัย และจัดการประชุมระดับนานาชาติ และทำกิจกรรมเพื่อสร้าง

เครือข่ายสำหรับทั้งภาครัฐและเอกชน โดยนับตั้งแต่องค์กรก่อตั้งขึ้นในปี พ.ศ. 2507 มีผู้ใช้บริการเพื่อการพัฒนา กับ TMA มาแล้วมากกว่า 350,000 คน

สอบถามรายละเอียดเพิ่มเติม ติดต่อ :

คุณนุสดี คณีกุล ผู้จัดการอาวุโส ศูนย์เพื่อการพัฒนาความสามารถในการแข่งขัน TMA (TMA Center for Competitiveness) เบอร์โทร. 023197677 ต่อ 144, E-mail : nussati@tma.or.th

คุณทศนันท์ ปรีรติภูมิเศรษฐ์ ผู้จัดการ ศูนย์เพื่อการพัฒนาความสามารถในการแข่งขัน TMA (TMA Center for Competitiveness) เบอร์โทร. 023197677 ต่อ 277 , E-mail : tossanun@tma.or.th